

41. Spoor 7, Antwerpen Centraal, 2002

Het Oostendse weer deed Katarina aan Odessa denken. Koud en grauw. Regen die schuin valt, gedragen door de wind, alsof het een punt wil maken om *per sé* onder je paraplu te kruipen: 'Want nat zal je worden!' De miezer gemengd met zoute zeewind liet een vuile smaak op haar gezicht. Ze was slecht gezind. Ze wandelde over de tarmac van de kleine vrachtterminal van Ostend Airport, waar twee Belgen haar doorweekt stonden op te wachten. In bijna accentloos Nederlands vroeg ze Serge en Peter: "Heren, wat is er aan de hand? Wat is er zo belangrijk dat het niet over de telefoon kon worden gezegd."

Serge was een man van in de vijftig, die tot vier jaar geleden voor een internationaal gerenommeerd expeditiekantoor op Brucargo werkte, de grootste cargo-luchthaven van de Benelux. Hij was *gebeadbunt* door Stroom, een gekend Antwerps selectiekantoor. Na verschillende gesprekken en een assessment kreeg hij van de CEO van Avgan Airways, een voor Serge op dat moment nobele onbekende in de logistieke markt, *an offer he could not refuse*. Zijn loon lag driemaal hoger dan bij zijn vorige werkgever. Hij stelde zich vragen hoe dit kon, of het wel een legaal bedrijf was, maar op de klantenlijst stonden namen als de VN, Artsen Zonder Grenzen en de NAVO, wat hem genoeg vertrouwen inboezemde om de overstap te maken.

Jaren later zou de schaduwkant van Avgan Airways zich ontvouwen, maar dan was Serge al volledig verweven in het criminele netwerk van Miss Katarina. Hij had zich het principe van 'horen, zien en zwijgen' eigen gemaakt. Samen met Peter, een jonge rekrut, vers van de schoolbanken, vormde hij het kloppende hart van Avgan. Katarina had haar hoofdzetel in Ostend Airport, waar de lakse controles het al snel tot de draaischijf van de illegale wapenhandel richting Afrika maakte.

Serge nam het woord, een kwaliteit die Katarina altijd apprecieerde van de minzame, maar immer doortastende Belg: "Mevrouw, we hebben een probleem in Liberia. De twee piloten van vlucht 'Il-76 41' zijn vermoord op barbaarse wijze en alle cargo is verdwenen. Ondertussen staat onze telefoon hier roodgloeiend van klanten die hun merchandise al dagen geleden hadden verwacht. Er was een aanzienlijke partij diamanten uit Liberia aan boord, diamanten waarvoor wij een forse aanbataling hebben gedaan. We hebben sterke vermoedens dat de Weinsteins hierachter zitten."

Katarina was met een handdoek aan het proberen haar zwart leren broek droog te deppen. Pas bij het horen van de naam 'Weinstein' leek haar aandacht gewekt: "Wie zeg je?"

De jonge Peter zag zijn kans schoon om ook een bijdrage te leveren: "De Weinsteins, mevrouw, onze grootste afnemer van conflictdiamanten hier in België, een Joodse familie uit Antwerpen. Steenrijk, maar er valt niet mee te sollen."

"Peter. Dank je wel jongen, ik weet wie de Weinsteins zijn. Sinds de zoon het van de vader heeft overgenomen kan je met die familie niets meer aanvangen. Ik

krijg er hoofdpijn van. Luister, zorg voor een auto, zodat ik onmiddellijk naar Antwerpen kan. Ah, en nog één ding, Serge, zorg dat de families niks te kort komen en stuur me de telefoonnummers op van de weduwen zodat ik hen persoonlijk mijn spijtbetuigingen kan overmaken.”

Katarina keerde haar rug naar de twee Belgen richting luchthavengebouw. Serge riep haar achterna: “Miss, voor u vertrekt! Er is nog een klein, maar niet onbelangrijk detail dat u moet weten over de bloedige aanval op ons vliegtuig. Het betreft de president van Liberia.”

Katarina vroeg haar chauffeur halt te houden aan de Groenplaats. Maartse buien en aprilse grillen zorgden in België soms voor vier seizoenen op één dag. De gure regen in Oostende had plaatsgemaakt voor een aangenaam voorjaarszonnetje. Ze dronk een koffie op het terras van de Hilton en maakte zich de bedenking om beter sneller dan later met generaal Oblak te bellen. Al vijfendertig jaar was hij de grote man op de Vitebsk-legerbasis in Wit-Rusland, dé plek waar Sovjetpiloten vroeg of laat tijdens hun opleiding terechtkwamen. Ze had meer piloten nodig voor haar bedrijf. Zeker nu het World Food Program klant was geworden. Ze tuurde naar de vijfhonderd jaar oude Onze-Lieve-Vrouwekathedraal. Een prachtige kerk in gotische stijl, met twee majestueuze torens: eentje die lang het hoogste bouwwerk van België was; de andere was door de opkomst van het protestantisme en de drastische opdroging van de katholieke fondsen nooit verder geraakt dan de basis van het nieuwe koor.

Weinstein hield kantoor in een stripclub op de De Keyserlei, een kwartier wandelen van de Groenplaats. Ze struinde door de oude binnenstad met haar vele middeleeuwse gildehuizen. De architecturale pracht en praal deed je voelen dat Antwerpen vroeger een internationale *powerhouse* was, een stad die eens de wereld domineerde. Het contrast met het hol waar ze Ravichai Weinstein, de meest gestampte boer in de geschiedenis van de Antwerpse diamantwereld, zou ontmoeten, kon niet groter zijn.

Haar wandeling doorheen Antwerpen deed Katarina afvragen of ze wel de juiste job had gekozen. Stel dat ze Vadim nooit had ontmoet, dan had ze – eens ze genoeg geld bij elkaar had gedanst – misschien kunstgeschiedenis kunnen studeren om toeristen doorheen de Hermitage in Sint Petersburg te gidsen. Nu goed, men kiest zijn levenspad niet zelf. Haar initieel doel was zich uit de armoede te werken en dat doel was bereikt. De manier waarop was wat ze was. En hoewel Avgan een erg duistere kant kende, was het een wereldwijd actieve multinational die zij vanaf de basis had opgebouwd.

In totaal stelde ze bijna honderd mensen tewerk, de meesten waren ex-Sovjet militairen die ze op contractorbasis aan boord had. Velen onder hen gingen voor hun eigen perestrojka. Ze zagen hun kans schoon om biznesmeny te worden en ‘kochten’ voor een appel en ei alles op wat los of vast hing aan het Sovjet leger. Onmetelijke goederenstromen kwamen op gang: vrachtwagens vol vuurwapens, uniformen, RPG’s tot zelfs gedemonteerde gevechtsvliegtuigen reden de legerbasissen buiten, recht in de handen van warlords en corrupte presidenten. Zoals

Oekraïne vandaag de graanschuur van Europa is, was het in die tijd een *army discounter* die de wereld voorzag van goedkope wapens. Ook op de luchtmacht-basissen besloten vele werkloze piloten om er vandoor te gaan met hun roestende Antonovs, Tupolevs en Iliushins. Velen kwamen op de payroll van Katarina terecht.

Het was de hoogste legercommandant van de nieuw opgerichte CIS landen, Evgeny Shaposhnikov, die in 1992 de toelating gaf aan de legercommandanten om het 'surplus' legermateriaal op hun basis te verkopen. De overheid kon haar soldaten niet meer betalen, de staatskas was leeg. Met de verkoop van overtollig of afgeschreven legeruitrusting kon het loon van het personeel gegarandeerd blijven. De soldaten moesten kunnen eten, anders zou er een burgeroorlog uitbreken in de uiteenvallende Sovjet-Unie. En als er iets is waar het politburo angst voor had, dan was het een militaire revolutie, het roeren van de massa.

De ongelukkige uitspraak van Shaposhnikov leidde tot de grootste militaire uitverkoop ooit gezien. En Vadim Dobrev zag dit van ver aankomen. Ook na de Sovjet implosie bleef de Russische wapenindustrie op volle toeren verder denderen en leverde het tanks en vliegtuigen af die werden weggezet op achteraf-parkings zonder dat iemand er naar omkeek. Treinen vanuit Afghanistan, met nog perfect bruikbaar oorlogsmateriaal, werden, locomotief inclusief, verkocht en afgeleid naar wie het meeste dollars op de tafel gooide. Voertuigen en helikopters in perfecte staat werden door officieren afgeschreven als *'damaged in battle'* zodat er nieuwe konden worden besteld. Het afgeschreven materieel dook kort erna in *optima forma* op in één of andere proxy-oorlog in Afrika of Zuid-Amerika. Aan militair materiaal geraken was geen probleem. Het transport naar die verweggewesten, daar lag de sleutel en kwam Avgan Airways in beeld. Katarina's plan was simpel en geniaal: elke crew kreeg een vliegtuig toegewezen en een ondernemingsnummer, vaak in een Afrikaans land, ver weg van ambetante pottenkijkers. In plaats van die kleine bedrijfjes elkaar te laten beconcurreren had Katarina hun krachten gebundeld. Zij zorgde voor de contracten; de crews voor het transport. *No questions asked.*

Katarina wandelde voorbij de Boerentoren, over de Meir, richting De Keyserlei. In de verte rees het imposante Centraal Station op, als een paleis van glas en staal. Veel liever dwaalde ze wat rond in die schitterende art-nouveautempel, of verloor ze zich in de rust van de naastgelegen zoo, dan zich te moeten bezighouden met die bullebak van een Ravichai. Maar de plicht riep.

Ze had al gehoord van de twee Belgisch-Georgische kleerkasten, Giorgi en Nikoloz, die fungeerden als de persoonlijke bodyguard van Ravichai Weinstein. Beiden baatten een juwelenwinkeltje uit op de De Keyserlei: 'Wij kopen goud' en 'Wij verkopen goud'. Het stond in grote, schreeuwerige letters op de gevels met daartussen een klein glazen deurtje dat naar Ravichai's kelderclub leidde. Katarina wist: die twee Georgiërs waren geen slechteriken, maar wel zware jongens. Dankzij het nodige opzoekingswerk kende ze hun favoriete hobby: na een thuismatch van Antwerp scheurden ze door de stad in een gestolen wagen, housebeats op max, een Israëlische vlag wapperend over de kofferbak.